

Hi tech tussen de koeien? Het lijkt net zo vreemd als intensieve veeteelt op een eiland tegenover het Groninger hoofdstation. Toch ziet de Vereniging Kleine Dorpen Groningen in Hoogezand op het platteland een mogelijkheid voor ondernemingen, met name voor bedrijven die zich van hoogwaardige technologie bedienen. Als het aan coördinator Leo Hardus van de dorpenvereniging ligt wordt er, bijvoorbeeld in samenwerking met de Commerciele Club Groningen, een databank opgezet voor bedrijven die wel oren hebben naar vestiging op het Groninger platteland. In Friesland heeft een dergelijk project reeds de eerste vruchten afgeworpen.

Hi tech tussen de koeien?

Dorpenclub wil ondernemers naar platteland lokken

tekst en fotografie Ubel Zuiderveld

Het is miserabel gesteld met de werkgelegenheid in de kleine Groninger dorpen. En met het verdwijnen van veel akkerbouwbedrijven en andere boeren-activiteiten in het verschiet zal die situatie er in dat opzicht in de nabije jaren vrijwel zeker niet beter op worden. De overheid heeft in de tweede helft van deze eeuw een beleid gevoerd waarbij de arbeidsplaatsen zich steeds meer in de stad Groningen, streekcentra als Hoogezand-Sappemeer, Winschoten, Veenendam, Leek, Stadskanaal, Delfzijl/Appingedam en andere grotere plaatsen in de regio gingen concentreren. Het tanende aantal arbeidsplaatsen op het platteland werd niet of nauwelijks als een knelpunt beschouwd.

Eind vorig jaar presenteerde de Vereniging Kleine Dorpen Groningen het boek 'Stippen op de kaart'. Het handelt over de problematiek van de kleine dorpen in de provincie, die sinds 1978 verenigd zijn in de Hoogezandster club. Al komen ook de positieve kanten van het wonen 'op' een dorp aan de orde, veel problemen lijken een schaduw over het leven in een kleine

gemeenschap met weinig voorzieningen te werpen. Zo zijn er, afgezien van de landbouw, in de 144 allerkleinste dorpen niet meer van negen arbeidsplaatsen per dorp.

sommige dorpen nog scheepsbouw of andere vormen van nijverheid vindt, moeten de meeste dorpen op het Groninger platteland het toch stellen met kleine

gesteld. In vijftien Noordgroninger gemeenten is het totale aantal kruidenierszaken tussen 1930 en 1950 afgenomen van 402 naar 220. En ook in de jaren vijftig zelf zijn de cijfers weinig hoopvol. Erg drastisch ging het tussen 1950 en 1958 toe in een dorp als Losdorp: de middenstand holde er met 38 procent achteruit. In diezelfde periode liep de middenstand in de hele provincie Groningen met 2,7 procent terug, terwijl er landelijk juist sprake was van een groei van 3,5 procent. De trend kwam door vroege onderzoeken in Noord-Groningen in die regio voor het eerst duidelijk aan het licht, maar speelde in feite in meer of mindere mate tot op de dag van vandaag in alle échte plattelandsgebieden van de provincie. Veel ondernemers in de kleine dorpen krijgen in feite van twee kanten klappen. De schaalvergroting zorgt er

voor dat wie groot inkoop, tegen gunstige prijzen kan verkopen. En de winkelier in het dorp heeft juist vaak te maken met een teruglopend aantal klanten vanwege de teruglopende bevolking in veel dorpen. Deskundigen zijn het er dan ook over eens dat het aantal commer-

Lege wegen op het Groninger platteland. Geen ergernis tijdens het woon-werkverkeer.

'Stippen op de kaart' geeft een beeld van de na-oorlogse ontwikkeling van de werkgelegenheid in de Groninger dorpen. Veel grote bedrijvigheid als zuivel- en machinefabrieken verdwenen succesvol door fusies, faillissement of verplaatsing naar nieuwbouw in grotere plaatsen. Hoewel je in

middenstand. En daar gaat het ook al tientallen jaren niet echt florissant mee.

In de tweede helft van de jaren vijftig komen voor het eerst alarmerende signalen over Noord-Groningen naar buiten en worden er in dat gebied onderzoeken in-